

BESZÁMOLÓ A MÉK ELNÖKSÉGÉNEK 2015. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

Szakmai jövőnk meghatározó kormányhatározattal indult az év 2015. január 30-án (1032/2015. (I. 30.) Korm. hat.). Az építésügyet meghatározó társadalompolitikai célok 17 pontban kerültek kitűzésre, különös tekintettel az ügyintézés egyszerűsítésének és hatékonyá tételének szándékával.

Fő felelősökként az elnökség 1-1 tagja felelt egy-egy adott témáért a minisztérium által felállított munkacsoportokban. A konzultációk folyamatosan zajlottak a minisztériumi kollégákkal, egészen a szeptember 4-én megjelent építésügy átalakítását célzó intézkedési tervről szóló kormányhatározatig (1567/2015. (IX. 4.) Korm. hat.).

Ősszel ezen kormányhatározat végrehajtásáról szóltak az egyeztetések a MÉK, a Magyar Mérnöki Kamara és a Miniszterelnökség között. Az elnökséget képviselő Hajnóczy Péter vezetésével a korábbi munkamegosztás alapján tették dolgukat.

Év végén azonban rendkívüli eseményeknek lehettünk tanúi. Új törvénymódosítást fogadtak el kivételes eljárásban (egyeztetés nélkül) karácsony előtt, és a két ünnep között megjelent az ehhez tartozó kormányrendelet is (2015. évi CCXII. törvény az egyes törvényeknek a gazdasági növekedéssel történő módosításáról; 456/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet a lakóépületek építésének egyszerű bejelentéséről és egyes építésügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról).

2015-ben a MÉK országszerte elindította az általa szervezett kötelező tantermi továbbképzéseket. Ezek mindegyikén Hajnóczy Péter személyesen részt vett, és előadásán túlmenően minden esetben megragadta az alkalmat, hogy a jelenlévőket tájékoztassa a kamarát érintő aktuális kérdésekről.

Több –nagyon sikeres– szakmai továbbképzés is szervezésre került, amelyek kiemelten energetikai, illetve jogi kérdésekkel foglalkoztak. Mindezek technikai kiszolgálására megteremtettük a tako.mek.hu kamarai képzési online rendszert, amely azóta is jól működik.

- [A MÉK által 2015-ben szervezett és lebonyolított képzések listája](#)

A 2015 évi Construma kiállításon hagyományinknak megfelelően kamarai standdal és továbbképzésekkel vettünk részt. A Graphisoft Zrt.-vel együttműködést kötöttünk, aminek keretében a BIM tervezési rendszer megismertetése egész évben folyamatosan történt a kötelező oktatásokon.

Az elnökségben Turi Attila a szakmagyakorlással és a döntés előkészítéssel (ÉHÁT) kapcsolatos egyeztetéseket, valamint a szakmai szervezetek közötti kapcsolattartás feladatait végezte.

Tervtartalom Bizottság

2014 őszén vezetésével alakult meg az építési engedélyezési és kiviteli tervek tartalmát meghatározni hivatott kamarai szabályzatot elkészítő Bizottság. A munka eredményeként az áprilisi küldöttgyűlés elé lehetett terjeszteni az építési engedélyezési terv tartalmáról szóló, a 312/2013 Korm. rendelet melléklete alapján készült ajánlást (a megváltozott jogszabályi változások okán a szabályzatok és ajánlások rendszerét folyamatosan át kell alakítani).

Kapcsolattartás

A többoldalú társadalmi, köztisztületi kapcsolati rendszerben szerteágazó munkát végzett a kamara és a szakma érdekeit szem előtt tartva.

Miniszterelnökségi egyeztetések

A 1032/2015. (I. 30.) kormányhatározat alapján 17 témában létrehozott munkacsoport közül 4 munkájában vett részt és dolgozott ki javaslatokat együttműködve a szakma más szervezeteivel:

1. munkacsoport, feladata: a lakossági építkezések sajátosságait kiemelten szem előtt tartva tegyen javaslatot az ügyintézés egyszerűsítésére és hatékonyabbá tételére az építésügyi igazgatás területén.

2. munkacsoport, feladata: vizsgálja felül a tervező építészeti tevékenységének szerepét, jogait és kötelezettségeit, azok szükség szerinti tisztázása és egyértelműsítése érdekében.

11. munkacsoport, feladata: elfogadott közbeszerzési koncepció figyelembevételével dolgozza ki a tervezésre, az építésre és a kivitelezésre irányuló szakmaspecifikus eljárási szabályelemeket.

13. munkacsoport, feladata: az egységes, országot lefedő főépítési és tervtanácsai rendszer megteremtésének érdekében vizsgálja felül és tegyen javaslatot a főépítési struktúra és jogállás, valamint a tervtanácsai hierarchia országos szintű egységesítésére, valamint a főépítési tevékenységhez kapcsolódó jogszabályok felülvizsgálatára.

Sajnálatos, hogy a 2015 decemberében megjelent Étv. módosítás, valamint az azt követő 456/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet a munkacsoportokban végzett munkát, az ott elfogadott szemléletmódot nem tükrözte. (Ugyanakkor örömteli, hogy ezt 2016-ban több szempontból a helyes irányba lehetett terelni).

A Kbt. módosítása során a Kamara véleménye, a mintaterv bizottságban kidolgozott „jóváhagyási terv” fogalom bekerült a törvénybe, majd ezt követően tartalma megjelent az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Kormány rendeletben.

Miskolci nyolcak

A MÉSZ elnöke által szervezett, a miskolci nyilatkozatot aláíró szervezetek rendszeres havi megbeszélésén, mint több érintett szervezet tagja – Hajnóczy Péterrel együtt vett részt, és álláspontjukkal, javaslataikkal igyekeztek a szakma közös fellépését elősegíteni.

MMA

Az Akadémia Építőművész Tagozatának munkájában tagtársait, a Főtitkár és Elnök urat tájékoztatta aktuális kérdésekben a MÉK álláspontjáról.

MMK

Hajnóczy Péterrel a nyár folyamán megbeszéléseket folytatott Barsiné Pataki Etelka elnök asszonnyal a Magyar Mérnöki Kamara (MMK) álláspontjáról, és a két kamara együtt működéséről. Az elnökség tagjaival két alkalommal részt vett a MMK által szervezett szakmai fórumon, illetve az ÉVOSZ-szal folytatott egyeztető tárgyalásokon, mely a tervezői szerepkör tisztázására irányult.

Az év folyamán több alkalommal egyeztették, véleményezték Szalay Tihamérral együtt az Építészeti és Mérnöki Szolgáltatási Rendszer (ÉMSzR) MMK, Kovács István alelnök által irányított kidolgozását. A véleményeik az anyagokba beépültek.

Szalay Tihamérral részt vett azokon az egyeztető tárgyalásokon (ÉMI, ÉVOSZ), melyek egy megbízható adatbázison nyugvó költségvetési rendszer kidolgozását célozzák a német BKI rendszerének honosításával. A rendszer célja, hogy meghatározott, a tervfázisokhoz igazodó pontossággal (30-10% mozgástérrel) egységes rendszerben határozzák meg a tervtartalomhoz tartozó létesítési költségeket.

PMÉK

Elnökségi tagként Hajnóczy Péterrel és Kalo Emesével közvetlenül tájékoztatta a PMÉK elnökségét és helyi csoportjainak vezetőit a MÉK munkájáról, álláspontjáról.

Zsúri

A Kamara képviselőjeként részt vett a Diplomadíj pályázatok elbírálásában. Hajnóczy Péterrel erőfeszítéseket tettek és háttér anyagok összeállításában segédkeztek annak érdekében, hogy a Miniszterelnökséghez átkerült Ybl díj adományozás megtörténjen, valamint részt vettek a bizottság munkájában.

Új közbeszerzési törvény

A 2015-ös év a közbeszerzés szempontjából jelentős volt. November 1-én hatályba lépett az új közbeszerzési törvény, majd október 28-án a 310/2015. kormányrendelet a tervpályázatokról, illetve október 30-án a 322/2015. kormányrendelet a tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól.

Ennek előzményeként Kalo Emese 2015. március 04. - július 08. között, azaz 4 hónap alatt összesen 25 egyeztetésen vett részt az alábbi témákkal kapcsolatban:

- A MÉK párbeszédet kezdeményezett a tervpályázatok és minőség alapú kiválasztás érdekében a Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárságával és Homolya Róbert közbeszerzési törvény koordinálásáért felelős kormánybiztossal.

- Az építésüggyel kapcsolatos társadalompolitikai elképzelések megvalósítását célzó intézkedésekről szóló 1032/2015. (I. 30.) Kormányhatározat 17 pontos feladattervében kiemelt szerepet kapott a közbeszerzések és tervpályázatok eljárásrendjének átdolgozása és az építészeti minőség alapú kiválasztás előtérbe helyezése. A témákra két munkacsoport alakult (11. és 12. számú), melyek feladata volt, hogy az új közbeszerzési koncepcióra alapozva dolgozzon ki a tervezésre irányuló szakma specifikus eljárásrendet, illetve az építészeti tervek minőség alapú kiválasztása érdekében tegyen javaslatot az új kbt. és a tervpályázati rendszer átalakítására. Az új EU-s irányelvek ismeretében a MÉK megtette javaslatait, konkrét szövegjavaslatot adott egy új tervpályázati kormányrendeletre és kidolgozta egy új minőség alapú kiválasztási rendszer vázát.

- A 1032/2015. sz. Kormányhatározat 4. pontjához kapcsolódva a MÉK felhívta a figyelmet az építési beruházások előkészítésének jelentőségére, az ehhez szükséges állami és önkormányzati pénzügyi keret megteremtésére. A sikeres beruházás megvalósításnak kulcsa a kellő idő, előkészítő munka és költség ráfordítása a projekt előkészítésénél.

Az egyeztetések a szakmai érvekre nyitottan folytak, az alátámasztó anyagokat a MÉK képviselője – Kalo Emese – írásban átadta. A nyár beköszöntével a párbeszéd megszakadt, a normaszövegeket a Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkársága készítette el. Ezt azonban - sajnálatos módon – a MÉK már nem láthatta, szakmai kontrollra, véleményezésre az őszi megjelenés, hatályba lépés előtt már nem nyílt lehetőség.

Az új Közbeszerzési törvényben a rengeteg egyeztetés *sikereként könyvelhetők el a következők:*

- A Kbt. egyértelműen leírja a 18. §-ban, hogy az engedélyezési terv készítője nem összeférhetetlen a további tervek készítésénél, azaz - a korábbi rossz gyakorlat helyett - nem zárható ki erre hivatkozva a kivitelezési terv készítéséből.

- A tervező kiválasztásánál már nem lehet kizárólag a legalacsonyabb ár a döntési szempont, azt maximum 50%-os mértékben lehet figyelembe venni. Mellette legalább 50%-os mértékben egyéb szakmai, minőségi szempontok alapján kell a nyertest kiválasztani. Az értékelési szempontrendszerrel kapcsolatos módszerekről és az ajánlatok elbírálásáról a Közbeszerzési Hatóság útmutatót készít [Kbt. 76. § (12)], a munka a MÉK és az MMK részvételével megkezdődött.

- A nemzeti eljárási rendben a közbeszerzés alóli kivételek között szerepel az építészeti tervezés, településtervezés, azaz saját szempontrendszer szerint, bizalmi elven történhet a tervező kiválasztása. A kivételek CPV kód alapján történő meghatározása jelenleg félreértésre adhat okot, ennek korrigálására az egyeztetések folyamatban vannak.

- A Közbeszerzési Döntőbizottság egy tagját a Magyar Építész Kamara és a Magyar Mérnök Kamara közösen delegálja. Ez lehetővé teszi az építész és mérnök szakma erősebb érdekérvényesítését, lehetőséget biztosít a párbeszédre. Jelenleg ezt a posztot Virág Rudolf, az MMK főtítkára tölti be, aki folyamatosan beszámol a történetekről, és kikéri véleményünket. Megállapodásunk értelmében 2 év múlva a MÉK delegálja a Döntőbizottságba a tagot.

- A tervpályázati eljárásokról szóló 310/2015. (X. 28.) Korm. rendelet 2. §-ának (5) bekezdése értelmében a Közbeszerzési Hatóság az építészeti-műszaki tervpályázatokra vonatkozó szakmaspecifikus szempontokról az illetékes szakmai kamarával együttműködve útmutatót adhat ki. Az útmutató készítése érdekében a MÉK-kel az együttműködés megkezdődött.

- Az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 8. §-ának (3) bekezdése alapján a Közbeszerzési Hatóság az (1) és (2) bekezdés szerinti alkalmassági követelmények meghatározásának módjáról, valamint az alkalmasság vizsgálata során a műszaki egyenértékűség megállapításának szempontjairól az illetékes szakmai kamarával együttműködve útmutatót adhat ki. A 23. § (3) bekezdése szerint a Közbeszerzési Hatóság az egyes beszerzési tárgyak esetében a műszaki egyenértékűség megállapítása érdekében a szakmai kamarákkal együttműködve útmutatót adhat ki. Az útmutató készítése érdekében a szakmai kamarákkal az együttműködés megkezdődött.

Tervpályázatok

Eltér Istvánnal rendszeresen közreműködött a kamarai zsűrorok delegálásában.

A következő tervpályázatok előkészítésében, szabályossá tételében, kiírások véleményezésében vett részt:

- Budakeszi, Városközpont
- Diósd, Iskola
- Budapest, Kalászi út
- Budapest, Kossuth tér
- Szentendre, Füzespark
- Zebegény, Képzőművészeti alkotóház, MMA

Diplomadíj

Megszervezte a Diplomadíj meghirdetését, zsűrizését, díjazását, díjátadását.

Nyár elején a MÉK meghirdette a végzős hallgatók körében a Diplomadíj pályázatot, melyre 94 terv érkezett be. Ezek 3 téma szerint kerültek csoportosításra: építészet-műemlékvédelem, terület-és településtervezés, valamint táj- és kertépítészet. Egy-egy témakört külön szakértő zsűri bíralt. Összehívta a zsűrit, irányította a zsűri munkáját. Az Építészet világnapján, október 5-én 8 db diplomadíjat és 2 db dicséretet került kiosztásra. A díjazottak értékeléséből sajtóanyagot készített.

Az Elnökségen belül a külügyek és az oktatás területéért Makovényi Ferenc felel, tevékenysége is alapvetően ezekhez a területekhez kötődik.

DaSzT ülések

2015-ben három DaSzT ülésen vett részt Hajnóczi Péterrel és Pálffy Sándorral (a többi DaSzT ülés levelezésekkel megoldható volt). 10 alkalommal a 1032/2015. (I. 30.) Kormányhatározat 17 pontjával kapcsolatban vett részt egyeztetéseken, megbeszéléseken és képviselte ezeken a MÉK Elnökségét.

Nemzetközi kapcsolatok

A nemzetközi kapcsolatok tekintetében 2015-ben hét külföldi úton vett részt és képviselte Magyarországot az ACE küldöttgyűlésein, a bizottsági üléseken, részt vett a Visegrádi négyek tanácskozásain és közreműködött egy ACE munkabizottság magyarországi vendégül látásában.

A teljes tevékenység, az utazások dátumai, a tematika, a résztvevők és az ülésről szóló beszámolók az alábbiakban olvashatók:

- [Nemzetközi kapcsolatok 2015](#)
- [Emlékeztető a V4 építész kamarák brnoi első találkozásáról 2015 január 16.](#)
- [Beszámoló az ACE Közbeszerzési és Építészeti Pályázatok Munkacsoportjának üléséről](#)

Makovényi Ferenc a MÉK nemzetközi jelenlétét kedvezőnek ítéli meg, mintegy 1.5 millió forintból összesen nyolc rendezvényen képviselte magát a Kamara, a BIM tekintetében sikerült központi szerepet kiharcolni a kamarák között.

Oktatás, jogosultsági rendszer

Elkészített egy javaslatot Hajnóczy Péterrel a jogosultsági rendszer megújításáról, amelyet az elnökségen megtárgyaltak és jóváhagytak.

- [MÉK javaslat az építészmérnöki jogosultságok új rendszerére](#)

A MÉK nevében rész vett az INGLASS konferencián. Ezt a konferenciát jövőre is Budapesten rendezik meg, a MÉK tagjai részére ingyenesen.

A Kamrai Közleményekben cikket jelentetett meg a nemzetközi építészképzésről.

2015-ben a legtöbbet a 1032/2015. (I. 30.) kormányhatározat utolsó- az építészeti képzésről szóló pontjával foglalkozott. Sajnálatos, hogy a kezdeti lelkesedést nem követte sem intézkedés, sem tett, így a sok jó szándékú kezdeményezés ismét elhalt.

Örömteli fejlemény, hogy a nemzetközi kapcsolatok terén sikerült néhány fiatal, lelkes kollégát bevonni a munkába, mely így reményt ad a további részvételünkre a nemzetközi szervezetekben.

Körmendy János 2015-ben a kamarai stratégia előkészítésére valamint a jogszabály-előkészítéshez és véleményezéshez kapcsolódó MÉK feladatokat látott el.

A kamarai stratégia

A kamarai stratégia alkotásában a korábban közreadott anyagokhoz érkezett vélemények, javaslatok összeállítása – részben – alapjául szolgált a január végén tartott küldöttgyűlésen elhangzott ismertetéseknek, részben azokat használta tovább, hogy belőlük és egyéb beszélgetések alapján tovább lehessen lépni a stratégia irányába. Elkészített egy kis anyagot az elnökség részére, amelyben a felvetett tizenegy ponthoz fűzött gondolatokat, kérve a segítséget olyan kollégák további meghívásához, akik az egyes témához olyan módon tudnak szólni, hogy az kikerekedhessen. Dulácska Zsolttól kapott javaslatokat és a Terület és Településtervezési és a Belsőépítészeti Tagozatok vezetői is kérték a beszélgetésekre való meghívásukat.

A beszélgetések összehívása különböző okok miatt csúszott, de ebben az évben két megbeszélést is összehívott. Az első sikeres volt, a második kevésbé. Ebből a tanulságokat levonta, s a megbeszéléseket – még kettőt, hármat – 2016 évben tart meg. Ezt követően a tanulságokat az elnökség, majd a küldöttgyűlés elé terjeszti.

A jogalkotásban való közreműködés

Az új jogalkotás előkészítés kapcsán részt vett a Miniszterelnökség által összehívott (és ténylegesen meg is tartott) főépítészekkel és tervtanácsokkal kapcsolatos munkacsoport ülésein, azokra előzetesen felkészült és anyagokat készített. A címben megadott feladaton túl – a dolog természetéből adódóan – a munkacsoport vitái a tervezés és a jogi környezet szélesebb köreit is érintették.

A MÉK-hez érkezett jogszabályi véleményezésekben – Hajnóczy Péter felkérése alapján alkalmanként – legjobb tudása szerint, és a kért határidők megtartásával folyamatosan részt vett.

Állami középület kataszter

Az állami középület kataszterrel kapcsolatban 2015 első félévében Pálffy Sándor több alkalommal vett részt egyeztetésen a Lechner Tudásközpontban, melynek eredményeképpen a júniusra megszületett dokumentumban sikerült tudatosítani és érvényesíteni az építészeti érték fogalmát és védelmének fontosságát. A dokumentum további sorsáról nincs visszajelzés. Az ősz folyamán még egy alkalommal meghívták a Lechner Központba (2015. november 19-én), amikor vetített prezentációban ismertette az építészeti értékek védelmére vonatkozó kamarai álláspontot. Az értékkataszterrel kapcsolatban azóta újabb találkozóra nem került sor.

Fórum

A Magyar Építész Kamra honlapján beindított Fórumnak a fogadtatása messze elmaradt a várakozásoktól. A Fórum felélesztésére irányuló többszöri kezdeményezéssel is csak azt sikerült elérni, hogy lett egy nagyon aktív levelező, aki egyébként saját fórummal is rendelkezik, és akinek a stílusa, ill. bejegyzéseiből kiolvasható politikai elkötelezettsége nem volt összeegyeztethető a MÉK által indított Fórum eredeti célkitűzéseivel és politikamentességével. Ezért egy idő után lassan elapadtak, azóta ismét nagy csönd van.

A MÉK szóvivője, Szentirmai Tamás sajnálatos őszi balesetét követően a mai napig nem tudja ellátni ez irányú tevékenységét, sőt szóban kénytelen is volt lemondani róla.

HOAI munkacsoport

A 1032/2015 (I.30.) és a 1567/2015 (IX.4.) Kormányhatározatok (a „17 és 15 pont”) 4. pontja: a közepes és nagy léptékű, közpénzből illetve európai uniós forrásból megvalósuló építési beruházások nyomon követhetősége.

Ebben kiemelt elemek:

- a) a minimálisan 35 napos ajánlattételi határidő biztosítására az ajánlattevői kör számára,
- b) a kiválasztás kötelező elemeinek bővítésére a tételes árazott költségvetéssel, („mérnök-ár)
- c) arra, hogy az építőipari kivitelező kiválasztása folyamatának megkezdését előzze meg az építetetőt képviselő építési műszaki ellenőr megbízása,
- d) a beruházás-lebonyolítói jogosultság visszaállítására.

A MÉK HOAI munkacsoporttal Dulácska Zsolt az első félévben kidolgozta a Magyar Építési Statisztika költségvetési csoportok decimális rendszerét. Ez fontos része a HOAI-t megalapozó pontos beruházási költség-statisztika kiépítésének.

A MÉK képviselőjében, az MMK-val közösen részt vett a közepes és nagy léptékű, közpénzből, illetve európai uniós forrásból megvalósuló építési beruházások előkészítésére és lebonyolítására vonatkozó egységes módszertani rendszer kidolgozásában. A MÉK és az MMK által a kormánzatnak javasolt rendszer az ún. „Építészeti, Mérnöki Tervezési és Szolgáltatási Rendszer” (ÉMTSZR). Ez a helyettes államtitkárságnak, illetve több kormányzati (EU forrásából megvalósuló beruházások ellenőrzése) és szakmai szervezetnek (ÉVOSZ, beruházó-lebonyolítók) is bemutatásra került.

AZ ÉMTSZR mellett, azt kiegészítendő javasolják a HOAI, a német rendszerű díjszabás bevezetését. Ennek lényege, hogy az adott beruházásnál a szükséges tervezési szakágak a saját maguk által betervezett építményrészek, szerkezetek, berendezések beruházási összegéből képzik a tervezési díj-alapjukat, majd díjszázalékukat. Így a tervezési díj nem az eddig szokásos „közös torta” felosztása a tervezők között, hanem a „külön tortaszeletek” elkészítése, és összegzése.

Fontos, hogy nem csak tervezésről beszélnek, hanem az építési szándéktól az épület üzemeltetéséig bezáróan a tervezői részvételről a teljes beruházási folyamatban. Itt egy „9-osztatú teret” állítottak össze: a tervezési és szolgáltatási rendszer 9 fő ütemét, a teljes tervezési, megvalósítási és garanciális időszakra. A projekt minden egyes fázisában, minden részfolyamatának ki vannak jelölve a szereplői, és az adott folyamat felelőse. Ehhez lehet a szakágankénti tervezési és szolgáltatási díjakat megállapítani. Jelenleg az MMK-val közös munkacsoportban a HOAI mellé rendelt BKI beruházási és tervezési díj-struktúráját elemezik 76 mintaprojekten.

2016. május 12.

dr. Hajnóczi Péter

Dulácska Zsolt

Kalo Emese

Körmendy János

dr. Makovényi Ferenc

Pálfy Sándor DLA

Szalay Tihamér

Turi Attila